

نهضت تعاون در کشور میانمار

نقل از بولتن اتحادیه بین‌المللی تعاون برگردان از: اداره امور بین‌الملل وزارت تعاون

سرزمین میانمار

میانمار که قبلاً برمه نامیده می‌شد، نه تنها بخاطر معابد طلایش بلکه بلحاظ خاک غنی، کشاورزی، معادن و منابع طبیعی پررونق و سرشارش بعنوان «سرزمین طلایی» شناخته می‌شود. از نظر جغرافیایی، میانمار که با کشورهای هند، بنگلادش، چین، لائوس و تایلند هم مرز می‌باشد، یکی از بزرگترین مناطق خشکی در جنوب شرقی آسیا محسوب می‌شود. طول و عرض جغرافیایی میانمار به ترتیب ۱۲۷۵ و ۵۸۲ مایل اعلام شده است. مجموع مساحت این کشور رقمی معادل ۲۶۱۲۲۸ مایل مربع تخمین زده می‌شود. و بیش از نیمی از این کشور را کوهستان و رشته کوه‌های پوشیده از جنگل در بر می‌گیرد.

مردم

جمعیت میانمار در سال ۱۹۹۵-۹۶ رقمی معادل ۴۴/۷۴ میلیون نفر و با رشد سالانه‌ای معادل ۱/۸۸ درصد و رشد سالانه متوسط به میزان ۲/۰۲ درصد در فاصله سالهای ۱۹۳۷ الی ۱۹۸۳ برآورد شده است. مجموع تعداد شاغلین در این کشور ۱۶/۴۷ میلیون نفر است که بزرگترین نسبت آن در بخش کشاورزی ۶۵/۴۵ درصد با رقمی معادل ۱۰/۷۸ میلیون نفر تخمین زده می‌شود مجموع نیروی کار شاغل در بخش صنعت ۱/۱۰ میلیون یا ۱/۲۶ درصد جمعیت برآورد می‌گردد.

میانمار جامعه‌ای مرکب از ملیتهای فراوان مستشکل از ۱۳۵ گروه نژادی، با زبانها و لهجه‌های گوناگون می‌باشد. بامارها که عمدتاً در مناطق کوهپایه‌ای ساکن هستند با رقمی بالغ بر ۶۸ درصد بخش اعظم جمعیت کشور را به خود اختصاص داده‌اند. هفت ملیت دیگر این کشور عبارتند از: کاجین‌ها^(۱)، کایاها^(۲)، کائین‌ها^(۳)، شتیها^(۴)، مونها^(۵)، راکسین‌ها^(۶) و سانها^(۷).

مذهب:

قریب ۸۵ درصد از جمعیت این کشور از ملیتهای «بامارها»، «شانها» و «کائین‌ها» پیرو مذهب بودا و درصد باقی مانده از مسیحیان، مسلمانها، هندوها یا آتمیست‌ها هستند.

خلاصه‌ای از تاریخچه میانمار (ناتینگ تگان)^(۸)

میانمار از تاریخی کهن و طولانی برخوردار است و عظمت تاریخی خود را نیز مرهون یکپارچگی کشور در اوایل قرن یازدهم بدست سلطان «انوارهتا» می‌باشد. وی اولین امپراطوری میانمار را چند سال قبل از فتح انگلستان توسط «نورمن» در سال ۱۰۶۶ بعد از میلاد در «باگان» بنیانگذاری کرد. دومین امپراطوری میانمار در نیمه قرن شانزدهم توسط سلطان «بتن آننگ» ایجاد شد.^(۹) سلطان «آلانگ فیای»^(۱۰) آخرین امپراطوری میانمار را در ۱۷۵۲ بعد از میلاد تاسیس کرد و در اوج اقتدار همین امپراطوری بود که استعمار بریتانیا وارد میانمار گردید.

میانمار نیز، همچون هندوستان پس از سه جنگ با انگلیس طی سالهای ۱۸۲۴ و ۱۸۵۲ و ۱۸۸۵ به یکی از مستعمرات انگلیس مبدل شد. در طول جنگ جهانی دوم، یعنی از سال ۱۹۴۲ تا زمان بازگشت نیروهای متحد در سال ۱۹۴۵، میانمار توسط ژاپن اشغال گردید و سرانجام در ژانویه ۱۹۴۸ بعد از یکصد سال سلطه استعماری بریتانیا این کشور به یک حکومت مستقل تبدیل شد.

نگاهی به شرکت‌های تعاونی میانمار

تعاون در میانمار، بعنوان جنبشی تحت نظارت و مسئولیت دولت، در سال‌های ۱۹۰۴-۵ شناخته شد. پس از سقوط میانمار، این کشور بعنوان یکی از مستعمرات بریتانیا به هند ملحق گردید. در این برهه به منظور حل مشکلات آن زمان کشاورزان هندی، «قانون شرکت‌های تعاونی اعتبار» در سال ۱۹۰۴ رسماً به آگاهی عموم رسید، که این اقدام بطور خودکار میانمار را نیز دربر گرفت. هدف اصلی از این اقدام این بود که تعاونیها اساساً عمده تلاشهای خود را صرف تهیه و ارائه اعتبارات مورد نیاز کشاورزان بنمایند.

در ژانویه ۱۹۰۵، اولین «شرکت تعاونی اعتبارات کشاورزی» میانمار، به ثبت رسید. میانمار در سال ۱۹۴۸ بعنوان یک کشور پادشاهی به استقلال دست یافت، قبل از اعلام استقلال در سالهای ۱۹۱۲ و ۱۹۲۷ دو قانون یا مصوبه تعاونی توسط دولت و تحت

کار در شرکت، طبق تصمیم اعضاء.
هناشاعه روح و فرهنگ تعاون در جامعه.
و: ارائه همکاریهای موثر بین شرکتهای
تعاونی در داخل و خارج از کشور.

ذ: قادر ساختن شرکتهای تعاونی، بعنوان
تنها سازمان مجری فعالیتهای اقتصادی اجتماعی
درون جامعه.

ک: ارتقاء سطح (استاندارد) زندگی اعضاء و
شرکتهای عضو، از طریق تامین منافع یکسان،
ل: قادر نمودن اعضاء یا شرکتهای عضو
جهت مشارکت در فعالیتهای اقتصادی اجتماعی
جامعه.

م: قادر کردن شرکت تعاونی، بعنوان
سازمان مجری منویات اکثریت اعضاء، از
طریق جمع آوری سرمایه، یکسان سازی
خدمات به نفع اعضاء شرکتهای عضو و
شرکای تجاری بازرگانی.

وزارت تعاون میانمار

وزارت تعاون میانمار دارای دو بخش
مجزا و یک موسسه به نامهای «معاونت امور
تعاونیها»، «معاونت امور تعاونیهای صنعتی»،
«مرکز صادرات، واردات تعاون» می باشد.

وزارت تعاون همچنین از طریق حداقل
مداخله در استقلال تعاونیها، به رشد
توانمندیهای تجاری بازرگانی نهضت تعاونی
کمک کرده و با تنظیم و انطباق برنامه ها و
خط مشی هایی که منجر به تقویت ویژگیهای
دموکراتیک تعاونیها می شود، به ارتقاء
استقلال داخلی آنها می پردازد. ارتباط بین
وزارتخانه و جنبش تعاون بر تقویت رشد و
توسعه تعاونیها استوار گردیده است تا تداوم
اصول و ارزشهای تعاون را موجب شود.

بیست و دوم دسامبر ۱۹۹۲ تهیه و تصویب و
به مورد اجرا گذارده شد. این قانون به موجب
خط مشی اقتصادی دولت و در جهت همسویی
با بازار جدید مصرف تنظیم و ارائه گردید، از
و براساس آن شرکتهای تعاونی ضمن
توانمندی در رقابت با بخش خصوصی قادر به
ادامه فعالیت های تجاری خود شدند.

اصول اساسی شرکتهای تعاونی:

مهمترین اصول و ارزشهای اساسی توصیه
شده در «قانون شرکتهای تعاونی» بشرح زیر
اعلام گردیده است:

الف: تشکیل شرکتهای تعاونی، توسط
افرادی که مایل به مشارکت در امور براساس
میل و اراده خویش هستند. (عضویت اختیاری)
ب: هر عضو حق یک رأی دارد.

ج: سود سهام، صرفاً به سهام تعهد شده در
شرکت، تعلق خواهد گرفت.

د: تقسیم سود خالص، حاصل از کسب و

نظارت مستقیم بریتانیا، به تصویب رسید.
دولت میانمار طی سالهای ۱۹۵۶ و ۱۹۷۰ به
ترتیب یک تصویب نامه و یک قانون مربوط به
جنبش تعاونی را به اجرا گذاشت.

«شورای تجدید نظر و اصلاح قانون
مدنی»^(۱۱)، سیستم اقتصادی کشور را براساس
گرایش فراوان به بازار، مورد اصلاح و
تجدید نظر قرارداد و کلیه قوانین و مقررات و
دستورالعملهایی را که بنحوی با این سیستم
مرتبط بودند، اصلاح کرد. متعاقب آن، قانون
تعاونی مصوب ۱۹۷۰ نیز مورد تجدیدنظر
قرار گرفت و به این ترتیب همراه با محو
ناکامیهای اجتماعی، شرکتهای تعاونی در جهت
نیل به اعتماد بنفس و خود اتکایی تجاری -
اقتصادی در چارچوب همسویی با بازار
مصرف ترغیب شدند. و بدین ترتیب آخرین
«قانون شرکتهای تعاونی» توسط «شورای
تجدیدنظر و اصلاح قانون مدنی» در تاریخ

معاونت امور تعاونیها

معاونت امور تعاونیها، عهده‌دار وظایفی از قبیل تنظیم، سازماندهی، هدایت و ارتقاء سطح آموزش و نیز توسعه تعاون می‌باشد. این معاونت همچنین، به تشکیل و توسعه شرکتهای تعاونی دارای شخصیتی مستقل و دموکراتیک، کمک می‌نماید.

* معاونت امور تعاونیهای صنعتی

معاونت امور تعاونیهای صنعتی (CID) اداره‌ای است فنی که مسئول ارائه کمکهای فنی موردنیاز جهت تاسیس و گسترش تعاونیهای کوچک و متوسط صنعتی می‌باشد.

* معاونت امور صادرات و واردات

تعاونیها

اهم وظایف معاونت امور صادرات و واردات تعاونیها (DEIE) که عهده‌دار امور توسعه صادرات می‌باشد به شرح ذیل خلاصه می‌گردد:

جمع‌آوری، تحلیل و انتشار اطلاعات بازار، شناسایی امکانات بالقوه بازار جهت صادرات، توسعه محصولات، مذاکره و تنظیم اسناد و مدارک، نظارت و کنترل امور صادراتی و خدمات پشتیبانی شرکتهای تعاونی جهت انجام معاملات تجاری با شرکای خارجی.

* اتاق مرکزی تعاون

اتاق مرکزی تعاون (CCS) یک سازمان وابسته به وزارت تعاون است. اهداف اتاق مرکزی تعاون از این قرار است:

الف: نظارت بر فعالیت شرکتهای تعاونی عضو.

ب: ایجاد هماهنگی در فعالیت شرکتهای

تعاونی وابسته به وزارت تعاون، آموزش و تعلیم، ایجاد زمینه ترقی و تعالی اجتماعی.

ج: ترویج و آموزش تعاون و تامین نیازمندیهای آموزشی

د: گسترش فعالیتهای تعاونی که نهایتاً منجر به سازندگی ملی می‌شود.

* تشکیل شرکتهای تعاونی

براساس اقتصاد مایل به بازار، قانون تعاون میانمار مصوب سال ۱۹۷۰ تجدیدنظر و اصلاح شد اما در سال ۱۹۹۲ و با باور تعاونیها بعنوان شرکتهای تجاری دارای اعتماد بنفیس و خودمتمکی، قانون تعاون به اجرا درآمد در این سال اشخاص بالای ۱۲ سال به مشارکت در امور تجاری و بعنوان یک عضو در شرکتهای تعاونی پذیرفته شدند تا از دوران جوانی اعتماد به توان اقتصادی تعاون و توسعه رفاه اجتماعی و اقتصاد تعاونی براساس «اصول بین‌المللی تعاون» بدون بروز هرگونه مانعی در این زمینه، در آنها تقویت گردد.

به موجب قانون جدید، تعاونیها بعنوان سازمانهایی مستقل و از نظر اقتصادی توانمند، در تمامی جنبه‌های تجاری و بازرگانی از جمله تولید، بازرگانی و خدمات به فعالیت پرداختند. و در این رابطه، شرکتهای تعاونی جهت انجام فعالیتهای اقتصادی و در چارچوب رقابت کامل با بخش خصوصی، تشکیل گردیدند.

چگونگی فعالیت شرکتهای تعاونی

۱- تعاونیهای تولید کشاورزی

طبق نظر «شورای انقلاب» تعاونیهای کشاورزی به نام «شرکتهای تعاونی کشاورزی چندمنظوره» به کار خود ادامه دادند. پس از آنکه در سال ۱۹۷۰، قانون تعاون به اطلاع

عموم رسید، این تعاونیها مجدداً و تحت عناوین «شرکتهای تعاونی روستایی» و «شرکتهای تعاونی تولیدات کشاورزی شهری» تجدید سازمان یافته و عهده‌دار کسب و کاری موسوم به تجارت خانوادگی شدند.

سه سال قبل از سال ۱۹۸۸، شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی زمینهایی به وسعت ۲/۰۵ تا ۲/۸۱ میلیون هکتار را زیر کشت انواع مختلف محصولات برده بودند و در خلال سالهای ۱۹۸۸ لغایت ۱۹۹۲ مقدار زمین قابل کشت متعلق به شرکتهای تعاونی به سطحی معادل ۲/۷۶-۱/۲۹ میلیون هکتار افزایش یافت و این امر ناشی از تصفیه تعاونیهای نیروهای مسلح بود.

هم اکنون این کشور در حال سازماندهی و ایجاد انگیزه در بین کشاورزان است تا از این طریق آنان را تشویق به تاسیس شرکتهای تعاونی تولید فرآورده‌های کشاورزی و نیز شرکتهای تعاونی فروش و بازاریابی براساس اصول و ارزشهای نهضت تعاون بنماید.

* تعاونیهای صنعتی

شرکتهای تعاونی صنعتی عمدتاً در ارتباط با تولیدات مواد غذایی، منسوجات، اقلام مصرفی موردنیاز خانواده‌ها، تولید و تعمیرات و وسایط نقلیه و سایر تجهیزات، فعالیت می‌نمایند.

انواع مختلف شرکتهای تعاونی صنعتی هزاران نوع محصولات صنعتی را تولید کرده‌اند که در گروههای ذیل طبقه‌بندی می‌شوند:

الف - محصولات مصرفی

ب - محصولات نساجی

- ج - مواد ساختمانی (مورد نیاز ساخت و ساز) خانه و بناهای دیگر
- د - کالاهای مصرفی شخصی
- ه - مواد مورد نیاز خانواده‌ها
- و - مواد خام صنعتی
- ذ - تعمیرات و خدمات
- ک - وسائط نقلیه جهت حمل و نقل
- ل - محصولات صنعتی

شرکتهای تعاونی، در حال حاضر، کارخانجات برنج کوبی، روغن‌کشی، انجماد شیر و سایر فرآورده‌های لبنی، تولید نمک، منسوجات و پارچه‌بافی و انواع دیگر تولیدات را اداره و سرپرستی می‌نمایند.

هم اکنون، حدود ۴۰ کارخانه برنج‌کوبی، ۵۷ کارخانه روغن‌کشی و ۴ کارخانه بسته‌بندی نمک به اضافه ۲۶۳ کارگاه بافندگی ماشینی و تعداد بیشماری کارگاه بافندگی دستی در این کشور وجود دارند.

شرکتهای تعاونی صنعتی در سرتاسر ایالات و نواحی مختلف میانمار پراکنده‌اند، ولی اکثریت آنها عمدتاً در «یانگون» (۱۲)، «ماندالای» (۱۳)، «باگو» (۱۴)، «مون» (۱۵) و ایالات و نواحی «آی یاوادی» (۱۶) واقع شده‌اند.

بطور سنتی منطقه «پاگان Pagan» به لحاظ تولید چوبهای لاک الکلی مشهور شده و این در حالیست که «پاتین Pathain» بخاطر چترهای آفتابی زنانه زیبایش شهرت جهانی دارد.

همچنین تاسیسات تولید لبنیات در منطقه «ماندالای» به لحاظ فعالیت‌های خاص خود، در زمینه جایگزین کردن محصولات تولیدی بجای محصولات وارداتی از موقعیت بسیار ممتازی برخوردار است.

«لباسهای آماده» با «شرکت سهامی توسعه ناپ رایف» (۲۰) «هنگ کنگ فعالیت می‌نماید.

همینطور، در خصوص تولید انواع فلاسک (قمقمه)، چرم و محصولات چرمی، انواع سیم و میخ و سایر مواد مورد نیاز صنعت بسته‌بندی، اقدامات ویژه‌ای انجام گرفته است.

فلاسک، توسط «شرکت تعاونی مرکزی» با همکاری کارخانه فلاسک سازی «جنیان» (۲۱) چین ساخته می‌شود؛ چرم و محصولات چرمی توسط شرکت تعاونی تولید چرم و با همکاری شرکت «الکون گامب» (۲۲)

(M) BHD,SDM مالزی تولید می‌گردد؛ و شرکت تعاونی «آریز» (۲۳) نیز با همکاری

کمپانی «ایکچین» (۲۴) کره، در زمینه تولید «منج» و سایر مواد مورد نیاز بسته‌بندی فعالیت می‌کند.

خدمات

از آنجا که نهضت تعاون ماهیتاً جنبشی

شرکت تعاونی تولیدات صنعتی «مازین» (۱۷) نیز هم اکنون در حال تولید صنایع دستی و کارهای چوبی صادراتی می‌باشد. انواع و اقسام کارهای عروسکی نیز به کشورهای دیگر صادر می‌شوند.

در چارچوب توسعه فعالیت‌های تجاری، تعاونیها از طریق ایجاد شرکتهای تجاری با شرکای منطقه‌ای و خارجی، راههای نوینی را جهت ایجاد فرصتهای شغلی خلق کرده‌اند.

برخی از شرکتهای تعاونی، اکنون با همکاری شرکای خارجی خویش در حال تولید کالاهای بسیار ممتازی هستند از جمله این تعاونیها: «شرکت تعاونی مهندسی و تولید مواد شیمیایی» جهت تولید محصولات

مختلف پلاستیکی با «شرکت سهامی میا» (۱۸) با مسئولیت محدود) در «سوزین» (۱۹)، ژاپن»

همکاری دارد. و «شرکت تعاونی تجارت عمومی و پوشاک»، برای تولید منسوجات

اقتصادی اجتماعی است، شرکتهای تعاونی با انجام فعالیتهای اقتصادی نه تنها به عموم مردم خدمت می‌کنند بلکه با ارائه خدمات اجتماعی، مردم را از نظر رفاه اقتصادی، پشتیبانی می‌نمایند. «شرکتهای تعاونی اعتبار» در خدمت اعضاء خویش هستند و با اعطای وامهای کم بهره نیازمندان را کمک می‌کنند. علاوه بر این، شرکتهای تعاونی داروسازان و صاحبان داروخانه در مناطق شهری و روستایی، عامه مردم را تحت مراقبت قرار داده و سلامتی آنها را تامین می‌نمایند.

سال ۱۹۹۶ که در میانمار «سال ملاقات و خوشامدگویی» اعلام گردید، این کشور شاهد مشارکت شرکتهای تعاونی به عنوان پیشگامان دولت در جذب توریست و یا ساخت و تاسیس انواع هتلها، متلها، مهانسراها و مسافرخانههای خصوصی بود.

یکی از بارزترین فعالیتهای خدماتی در جنبش تعاون را ظهور «بانک مرکزی تعاون» (۲۵) با مسئولیت محدود و نیز «شرکتهای تعاونی توسعه نقش زنان» (۲۶) می‌توان نام برد.

بانک مرکزی برای تعاونیها

با مسئولیت محدود

در بیست و یکم آگوست ۱۹۹۲، به موجب «قانون شرکتهای و موسسات مالی» (۲۷) میانمار موسوم به «نیانگ نگان Naing Ngan»، «بانک مرکزی تعاون با مسئولیت محدود» تاسیس گردید. این بانک که با سرمایه‌ای معادل ۷۰ میلیون «کیاتس Kyats» و هفت هزار سهم که هر کدام ۱۰۰۰۰ کیاتس، ارزش داشت، تاسیس شد که در طبقه همکف ساختمان «شرکت تعاونی مرکزی قرار دارد.

اهداف:

اهداف اصلی «بانک مرکزی تعاون به قرار ذیل اعلام گردیده است:

الف: پرداخت وام به تعاونیهای نیازمند به کمک‌های مالی؛

ب: ارائه بهره بانکی به تعاونیها پس از سپرده‌گذاری پولهای مازاد آنها؛

ج: پذیرش سپرده‌های شخصی به منظور پرداخت سودهای مناسب و معقول و نیز ارائه وامهای شخصی.

وقایف اصلی

عمده وظایف بانک مرکزی تعاون با مسئولیت محدود عبارتست از:

الف: افتتاح حسابهای جاری و حسابهای (سپرده‌های) ثابت.

ب: تامین و پرداخت وام برای زمینه‌های مختلف.

* شرکتهای تعاونی توسعه نقش زنان

صداقت، انديشمندی، جمع‌گرایی و سودمندی از مهمترین ارزشها و اصول تعاون محسوب می‌شوند. تمام این اصول به عنوان ویژگیهای فردی هم می‌توانند تعبیر و تفسیر شوند. سازمانهای تعاونی، در واقع سازمانهایی محسوب می‌شوند که در راستای نیل به اهدافی از جمله: تامین نیازمندیها، مشارکتهای فردی و جمعی، دموکراسی، توسعه منابع انسانی، تعهدات اجتماعی و همچنین همکاری‌های ملی و بین‌المللی، دست به فعالیتهای اقتصادی می‌زنند.

بنابراین، در شرایط خاصی که جنبش تعاون میانمار در تلاش است تا خود را به

دوران جدیدی از حیات سوق دهد، ظهور «تعاونی توسعه نقش زنان» تشکیل شده در دوازدهم ژولای ۱۹۹۴ را می‌توان به عنوان فراز جدیدی از یک حرکت اجتماعی مهم به حساب آورد.

نهضت تعاون دانمارک امیدوار است که در آینده نزدیک گونه‌های مختلفی از «تعاونیهای توسعه نقش زنان» در سرتاسر کشور تشکیل شده و همزمان دومین و سومین «تعاونی زنان» هم پا به عرصه وجود گذارند.

* اهداف:

اهداف عمده این تعاونی به شرح ذیل خلاصه می‌شود:

الف: پیشبرد و توسعه نهضت تعاون بوسیله قدرت زنان بعنوان یک عامل پشتیبان؛

ب: ارتقاء استاندارد سطح زندگی زنان همزمان با تامین منابع درآمد برای آنان؛

ج: حفاظت از سنتهای فرهنگی میانمار؛

د: تامین نیازمندیهای زنان خانه‌دار؛

ه: ایجاد غرور ملی در زن از طریق ایجاد زمینه مشارکت و فعالیتهای آنان در جنبش تعاون.

* عضویت

زنان حایز شرایط و ویژگیهای زیر برای عضویت در شرکت پذیرفته می‌شوند:

الف: زنان تبعه دولت اتحاد میانمار

ب: کسانی که دارای ۱۸ سال سن (تمام) باشند.

ج: کسانی که ارزش اسمی سهام مندرج در آئین‌نامه پیوست قانون تعاون را پرداخته‌اند.

د: اشخاصی که از نظر عقلی مهجور تلقی نشوند.